ਨੀਨਾ ਅਨੇਜਾ & ਅਨ੍ਹ
ਬਨਾਮ
ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸੋਸੀਏਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ
(ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3766-3767 ਦਾ 2020)
ਮਾਰਚ 16, 2021
[ਡਾ. ਧਨੰਜ਍ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਅਤੇ
ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 – ਧਾਰਾ 107 –ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਰੱਦ – ਉਸ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ; ਕੀ ਉਹੀ ਫੋਰਮ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ– ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ – ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਕੀ ਉਹ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ –ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ 18.06.20 ਨੂੰ 1986 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ–2019 ਐਕਟ 20.07.20 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ – ਕੇਸ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 2019 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੀ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਜੋ ਕਿ 2.19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ–ਫੈਸਲਾ: 2019 ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1986 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਫੋਰਮਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 2019 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਫੋਰਮਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ – ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ – ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ – ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ – ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 – ਧਾਰਾ 6 – ਸਟੈਚਯੂਟਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਸਾਂਝੀ ਨਿਰਮਾਣ.

ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 – ਧਾਰਾ 107 –2019 ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ – ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਰੱਦ – ਉਸ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਕੀ ਉਹ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ – ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ – ਫੈਸਲਾ: ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਗਫਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ–ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਫੋਰਮਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ–ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 2019 ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅੱਟਰੀਬਿਊਟ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਖਰਚ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ – ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 – ਧਾਰਾ 6.

ਸਟੈਚਿਊਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ – ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ – ਇਸ ਦਾ ਪਿੱਛੋਕੜ, ਜੇ ਪਿੱਛਮੁੱਖੀ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ – ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਪਿੱਛਮੁੱਖੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਟੈਚਿਊਟ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ – ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟੈਚਿਊਟ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ – ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ – ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ – ਧਾਰਾ 6 (ਸੀ), (ਈ) – ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਈ) ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਦੋ-ਤਰਫਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਪਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ

ਦੇ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ – "ਮਨੋਰੰਜਨ" – ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 – ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – ਫੈਸਲਾ: ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਿਰਫ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਪਿੱਛਮੁੱਖੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਟੈਚਿਊਟ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾੜੀ ਸਾਹੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਧਾੜੀ ਸਾਹੂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਸਟਿਡ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾੜੀ ਸਾਹੂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੋਹਦ. ਇਦਰੀਸ ਅਤੇ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਚਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਸੀ ਜੋ ਉਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ. ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੋਰਮ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਖਾਸ ਫੋਰਮ। ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।" ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਦੋ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਢਾਡੀ ਸਾਹੂ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ॥ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਚਤ. ਇਦਰੀਸ ਅਤੇ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੋਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਢਾਡੀ ਸਾਹੂ, ਤੋਂ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਚੱਲੀ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੋਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ਡ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ (ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ) ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਸੰਕਲਪਿਤ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਾਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ। [ਪੈਰਾ 53][158-H; 159-A-F]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ 1994 ਸੁਪਲ. (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 257 : [1992] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 168– ਫੈਸਲਾ ਪਰ ਇਨਕਰੀਅਮ

ਮੋਹਦ. ਇਦਰੀਸ ਬਨਾਮ ਸਤ ਨਾਰਾਇਣ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ. 1499 : [1966] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 15; ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨੇਦੁ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਾਯ ਚੌਧਰੀ [1967] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 475 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.2 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107(1) 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 107 (2) ਨੇ "ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜ" ਨੂੰ

ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ "ਉਸ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਭੋਗੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵੀ" ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤਕ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 107(3) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਵਰਨਿੰਗ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਵਰਨਿੰਗ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ"। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ "ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਜਮਾ ਜਾਂ ਲਾਧੂ ਹੋਈ ਹੈ" 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ। 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਮਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਇਹ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਕੋਈ ਵੀ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ" ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ...ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ"। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਦਾ ਅਸਰ ਜਮਾ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।ਕਲੌਜ਼ (ਈ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਲੌਜ਼ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲੌਜ਼ (ਸੀ) ਅਤੇ ਕਲੌਜ਼ (ਈ) ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਦੋ-ਤਰਫਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ 1986 ਦੇ ਐਕਟ (ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ ਦੇ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(ਈ) ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਭੇਜਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ, ਹਿਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਗੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੀ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 62-64][161-F, G-H; 162-A-H, 163-A-B]

ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1994) 4 SCC 602 : [1994] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 360; ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ ਬਨਾਮ ਐਮ ਸੰਜੀਵ (2006) 1 SCC 141 : [2005] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 851; ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2013) 14 SCC 696 : [2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1129 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.3 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2019 ਦੀ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਲੰਬੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਧੀਮੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ। ਇਸ

ਲਈ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੀ। 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ, ਈ-ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਐਕਟ ਨੇ "ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਿਧ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਭਰਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ" ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫੋਰਮ ਵਜੋਂ ਮਧਿਆਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 65, 66]

1.4 ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ - ਯਾਤੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਸੇ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਜੇਕਰ 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਜਿਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ,ਤੇ ਏ ਬੀ ਸੀ ਡੀ ਈ ਐੱਫ ਜੀ ਐੱਚ 101 NCDRC ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ SCDRC ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਦੌਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ SCDRC, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਕੇਸ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਹੋਵੇਗਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲੱਭਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬੋਝ ਨਵਾਂ ਫੋਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ. ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ NCDRC ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ NCDRC ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਖਪਤਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ NCDRC ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ SCDRC ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੇਸ ਹੋਣਗੇ NCDRC ਤੋਂ SCDRCs ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ SCDRCs ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੱਕ। [ਪਾਰਾ 67, 68][163-G-H; 164-ਏ-ਈ]

1.5 ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਤੱਕ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ 21,217 ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ 1,25,156 ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਜੇਕਰ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਬਢਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾਤੋ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾਵਾਂ 31, 45 ਅਤੇ 56 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਕ੍ਰਮਣਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਦਫਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਹੋਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਰੇ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਹੋਣੇ ਸਨ ਇਰਾਦਾ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਸਕੀਮ, ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਐਕਟ 2019 ਦੀ ਧਾਰਾ 107(2) ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਇਰਾਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇ NCDRC ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 69][166-ਸੀ- ਜੀ]

ਸਾਊਥਫੀਲਡ ਪੇਂਟਸ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਉਪਭੋਗਤਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 286 ਦਾ 2000 (ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ); ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਮਨੋਜ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਿਟੀਸ਼ਨਜ਼ ਨੰਬਰ 400 ਤੋਂ 402 ਤੱਕ ਦੇ 1993 (ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ) – ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.6 ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ 2019 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 58 ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34, 47 ਅਤੇ 58 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਦੀ ਸਿਰਫ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 106 ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਦੇਣਾ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ 2019 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 70][167-C, F-G]

1.7 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੋਰਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜੋ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਨ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ) ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਫੋਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ-

(i) ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(ii) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ;

(iii) 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੋਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਨਵੀਂ ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 71]

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ (1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 840 : [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 266; ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਦੇ ਸੋਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਅਮੀਰਾ ਵਰੁਨਾ ਪੇਰੇਰਾ ਪਿੰਟੋ (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92; ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ 2021 (1) ਸਕੇਲ 646 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗਾਰੀਕਾਪਾਟੀ ਵੀਰਯਾ ਬਨਾਮ ਐਨ ਸੁਬਿਆਹ ਚੌਧਰੀ [1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 488; ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਇਵਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ (2020) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 557; ਵੇਨੁਗੋਪਾਲਾ ਰੈੱਡੀਅਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀਅਰ; ਉਰਫ ਰਾਜਾ ਚਿਦੰਬਰਾ ਰੈੱਡੀਅਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1943 ਐਫ.ਸੀ. 24; ਕਾਲੋਨੀਅਲ ਸੁਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ (1905) ਏ.ਸੀ. 369; ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਏ.ਆਈ.ਆਰ.

1954 ਐਸ.ਸੀ. 340 : [1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 117; ਵੀ ਧਨਪਾਲ ਚੇਟੀਅਰ ਬਨਾਮ ਯਸੋਦਾਈ ਅੰਮਲ (1979) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 214 : [1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 334; ਸ਼ਿਵ ਭਗਵਾਨ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਸਰੋਜੀ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਲਾਲ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ (1952) 54 ਬੋਮ ਐਲ.ਆਰ. 330; ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 392 : [1995] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 826; ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (2013) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460 : [2013] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263; ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ ਲਾਲ & ਕੋ. (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 397 : [2001] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 195; ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਰੈਗੁਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 219 : [2013]11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 915; ਵੀਡੀਓਕੌਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2015) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33 : [2015] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਲਾਸਿਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2017] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 559; ਸਵਾਪਨਾ ਮੋਹੰਤੀ ਬਨਾਮ ਓਡੀਸ਼ਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (2018) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 621; ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨ ਦਯਾਲ ਰਾਜਪੂਤ (2019) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 526 : [2018] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 47; ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1994) 1 ਦਿਲ 271; ਮਹੇਂਦਰ ਪਨਮਲ ਦੁੱਗਡ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਭਰਾਰੀਅਲ ਪਨਮਲ ਦੁੱਗਡ ਜੈਨ (2008) 4 ਮਹਾ ਐਲ.ਜੇ. 803; ਵੱਲਭਾਨੇਨੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਵੱਲੂਰੂ ਬਸਵਾਇਆਹ (2004) 5 ਏ.ਐਲ.ਡੀ. 807; ਗੋਬਰਧਨ ਲਾਲ ਸੋਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਬਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ (1991) 2 ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ.ਆਰ. 783; ਵਾਈ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਵਰਲਕਸ਼ਮੀ (2010) 6 ਕਾਂਤ ਐਲ.ਜੇ. 43; ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੁੰਨੂ ਸਾਹੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ (1971) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 124; ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਮਾਨੀਗਲਾਲ ਪਿੰਡਵਾਲ (1996) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 60 : [1996] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 98–ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 488 ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2020) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 757 ਪੈਰਾ 13(iii) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 117 ਪੈਰਾ 16 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1966] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 15 ਪੈਰਾ 19 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1967] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 475 ਪੈਰਾ 21 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 334 ਪੈਰਾ 22 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 266 ਪੈਰਾ 23 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92 ਪੈਰਾ 24 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1994] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 360 ਪੈਰਾ 26 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2005] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 851 ਪੈਰਾ 26 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1129 ਪੈਰਾ 28 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3766-3767 ਦੇ 2020.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 30.07.2020 ਅਤੇ 05.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 566 ਦੇ 2020 ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 124 ਦੇ 2020 ਅਨੁਸਾਰ।

ਪੀ. ਵਿਨੇ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਮੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਿਵਿਆਂਸ਼ੂ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਾਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਸੂਚੀ

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ

ਬੀ. ਦਲੀਲਾਂ
ਬੀ.1. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ
ਬੀ.2. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

ਸੀ. ਫੋਰਮ ਬਦਲਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ: ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸੀ.1. ਵੇਨੁਗੋਪਾਲਾ ਰੈੱਡੀਅਰ (1943- ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

ਸੀ.2. ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਸਵਾਨ (1954- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 4 ਜੱਜ)

ਸੀ.3. ਗਾਰੀਕਾਪਾਟੀ (1957- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ)

C.4. ਮੋਹਦ. ਇਦਰੀਸ (1965- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ)

C.5. ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ (1966- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.6. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (1975- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

C.7. ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (1978- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.8. ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ (1994- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.9. ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ (2005- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

C.10. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ (2013- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.11. ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (1992- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.12. ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ (2001- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.13. ਐਚ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ (2013- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.14. ਵੀਡੀਓਕੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (2015- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.15. ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਕਲਾਸਿਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.16. ਸਵਪਨਾ ਮੋਹੰਤੀ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.17. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

C.18. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (1993- ਦਿੱਲੀ ਐਚ.ਸੀ.-ਡੀ.ਬੀ.)

C.19. ਮਹੇਂਦਰ ਜੈਨ (2008- ਬੰਬਈ ਐਚ.ਸੀ.-ਡੀ.ਬੀ.)

C.20. ਵੱਲਭਾਨੇਨੀ (2004- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਚ.ਸੀ.- 5 ਜੱਜ)

C.21. ਗੋਬਰਧਨ ਲਾਲ ਸੋਨੇਜਾ (1991-ਪਟਨਾ ਐਚ.ਸੀ.-ਐਫ.ਬੀ.)

C.22. ਵਾਈ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (2010-ਕਰਨਾਟਕ ਐਚ.ਸੀ.-ਐਸ.ਜੇ.)

C.23. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨਾ

D. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ

E. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ 2019 ਦੇ

F. ਸਮਾਲਟ ਇੱਕ

ਪਿਛੋਕੜ

1. ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 20191 ਨੂੰ 9 ਅਗਸਤ 20192 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਸ.ਓ. 2351(ਈ) ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ, 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਓ. 2421(ਈ) ਮਿਤੀ 23 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 24 ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ 18 ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਰੈਡ੍ਰੈਸਲ ਕਮਿਸ਼ਨ4 ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਕੇਸ3 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਕੇਸ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 19865 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੀ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ. 2.19 ਕਰੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

2. ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਨ।

3. ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ 2019 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ 18 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬੈਂਚਾਂ ਨੇ 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ, ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ 18976 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਅੰਤਰਕ੍ਰਿਆਤਮਕਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਸਾਫ ਸਲੇਟ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਲਾਈਨ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਜਟਿਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੱਲ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਸਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

4. ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਕਥਾ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। 25 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ 3.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਗਾਊ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜੇਪੀ ਗ੍ਰੀਨਜ਼, ਨੋਇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਰੀਅਲ-ਏਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਵੈਸੈਂਟ ਹੋਮਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵਰਣਿਤ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ 114.27 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਸੁਪਰ ਬਿਲਟ ਏਰੀਆ ਨੂੰ ਮਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 56.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ 42 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2011 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ 56.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 53.84 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

5. 13 ਜੂਨ 2017 ਅਤੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 18 ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ 30 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਮੈਂਬਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਇਸਦੇ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸੰਸਥਾਨ ਹੋਇਆ।

6. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ:

“ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। — ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ—”

“ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ”

(ਅ) ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ—
(i) ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾਵਾ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ;

ਅਤੇ
(ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਾਂ; ਅਤੇ
(ਬ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

7. 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 15 ਮਾਰਚ 2003 ਨੂੰ 62 ਦੇ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੀਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ 50 ਦੇ 1993 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ 18 ਜੂਨ 1993 ਨੂੰ।

8. ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਬੀਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ8$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾਵਾ ਬੀਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

9. 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ: "ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 (68 ਦਾ 1986) ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੰਧਨਾਂ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਤੇਜ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਦੀ ਉਭਰਤੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਵਿਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪਾਂ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਗਿਆਪਨ, ਟੈਲੀ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਸਿੱਧੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਭਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਦਲਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਅਤਿਆਵਸ਼ਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਬਿੱਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 2018 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 5ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 20ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਦਸੰਬਰ, 2018 ਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਬਿੱਲ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੋਲਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਬਿੱਲ

ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਿੱਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 2019 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿੱਲ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ.) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਬੇਈਮਾਨ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ, ਰਿਫੰਡ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਤ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਖਾਲੀਪਨ ਨੂੰ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਬੇਈਮਾਨ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜਾਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ. ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਖੇਤਰ ਨਿਯਮਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਪੂਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਅ, ਓਵਰਲੈਪ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਬਿੱਲ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਖਾਮੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਤਪਾਦ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਮਧਿਆਸਤਾ" ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਤੰਤਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਬਿੱਲ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ; ਰਾਜ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਹਨ।

7. ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

10. ਧਾਰਾ 28(1) ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਧਾਰਾ 42 ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 47(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਉਹ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 53 ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 58(1)(ਅ) ਵਿੱਚ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11. ਧਾਰਾ 107 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"107. ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ-

(1) ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਨੂੰ ਇਸ ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਰੱਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈ।"

ਧਾਰਾ 107 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਨਾਨ ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 107 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (ਰੱਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਧਾਰਾ $3112_{SUPERSCRIPT}$, ਧਾਰਾ $4513_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ

12 31. ਟਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ: ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

13 45. ਟਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ: ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

ਧਾਰਾ $5614_{SUPERSCRIPT}$ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ।

ਬੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ

ਬੀ.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ

12. ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਵਿਨੈ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ:

(i) 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107(3) ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਸਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ- ਜੋ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ;

(ii) 2019 ਦੀ ਨਵੀਂ ਐਕਟ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਏ. ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਖਾ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਰਲ

ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾ ਕੇ

14 56. ਟਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ: ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।SUBSCRIPT

2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ 107(3)। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬਚਾਉ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹੀ ਵਸੀਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਸੀਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਸੀਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਤੋਂ (ਈ) ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬੀ. ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਬਾਂਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ 25,000 ਰੁਪਏ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 51(1) ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਤਬ ਤੱਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਰੀਕਪਾਟੀ ਵੀਰਾਯਾ ਬਨਾਮ ਐਨ ਸੁਬਿਆਹ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਵਸੀਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤ ਅਰਥ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਉੱਤੇ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ। 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਹੀ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਤੋਂ ਐਕਟ 1986, 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 31 ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ

15 “ਗਾਰਿਕਾਪਤੀ”; 1957 SCR 488

ਇੱਕ ਸੌ ਸੱਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

C. ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2019 ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ 47, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਸਸੀਡੀਆਰਸੀ ਐਕਟ 2019 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ. ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ NCDRC ਤੋਂ SCDRC ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ NCDRC ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਠਿਨਾਈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸਮਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ NCDRC ਨੇ ਸਾਊਥਫੀਲਡ ਪੇਂਟਸ ਵਿੱਚ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰ. Ltd.16 ਜਿਸ ਨੇ 2002 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 62 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ

ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ 15 ਮਾਰਚ 2003 ਤੋਂ। ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਾ: ਮਨੋਜ ਰਾਮਚੰਦਰਨ17 , ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਭਾਵੀ ਸਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਮਿਸਾਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਡੀ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੁਲਾਈ 2020 ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ 18 ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ NCDRC ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ NCDRC ਦੇ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 1986

ਇ. ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

(i) 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ NCDRC ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ii) ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(iii) ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇਕਰਤਲ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਜਮਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ;

(iv) ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(v) ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

B.2 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ

13.

ਏ. ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, NCDRC ਦੇ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: (i) ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਐਕਟ 2019 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

(a) ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰ;

(ਬੀ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ; ਅਤੇ

(c) ਨਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਫੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ; (ii) 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

2(9)(iv) ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਮਿਲੇਗਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(iii) ਧਾਰਾਵਾਂ 28, 42 ਅਤੇ 53 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 58(1)(ਅ) ਅਧੀਨ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 'ਮਨੋਰੰਜਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਇਵਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼18$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ' ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(iv) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107(2) ਸੰਪੂਰਣ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਧਾਰਾ 107(3) ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਮੰਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੇ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਨੂੰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਨਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ;

(v) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇਕੜ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (vi) ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਇੱਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਅਗਾਊ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਤਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਵੇ;

(vii) 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ;

(viii) ਧਾਰਾ 34 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ “ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ” ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਲਈ ਧਾਰਾ 47(1)(ਅ) ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਲਈ ਧਾਰਾ 58(1)(ਅ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ix) 2019 ਦਾ ਐਕਟ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੀ ਫੋਰਾਂ ਦੀ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਾ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਧਾਰਾਵਾਂ 28, 42 ਅਤੇ 53 ਅਧੀਨ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 31, 45 ਅਤੇ 56 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੀ ਫੋਰਾਂ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(x) 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(xi) ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਤਿੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਪਵਾਦ:

(a) ਸੰਪੂਰਣ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ;

(b) ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

(c) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਭਵਿੱਖਬੀਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਬੀ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਮਿਸਟਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ। 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਕੇਵਲ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 1986 ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤੀ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਫੋਰਮਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜੋ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਫੋਰਮ ਦੀ ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਪੰਕਤੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

14. ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੀ ਫੋਰਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ: ਪੂਰਵਾਧਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸੀ.1 ਵੇਨੁਗੋਪਾਲਾ ਰੈੱਡੀਅਰ (1943- ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

15. ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲਾ ਰੈੱਡੀਅਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀਅਰ, ਉਰਫ ਰਾਜਾ ਚਿਦੰਬਰਾ ਰੈੱਡੀਅਰ19 ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋ ਦਿੱਤਾ। 1937 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਬਰਮਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ ਕਿ ਬਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਕੁਝ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰੰਗੂਨ, ਬਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਤ੍ਰਿਚੀਨੋਪੋਲੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1937 ਨੂੰ ਬਰਮਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਮਾ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਐਤਰਾਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ) ਆਦੇਸ਼ 1937 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ, ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ. ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਵਰਦਾਚਾਰਿਆਰ ਨੇ ਸਾਰ ਲਈ ਸਫ਼ਾ 48 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇਖ ਕੇ:

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਵਰਦਾਚਾਰੀਅਰ ਨੇ ਪੇਜ 48 ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“...ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਅੰਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।”

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ, 1889 ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਈ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਅਰਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ” ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਜਸਟਿਸ ਵਰਦਾਚਾਰੀਅਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਮੰਚ ਜਾਂ ਤਰੀਕਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਕਾਰਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾਸੁਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ20SUPERSCRIPT ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੋਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ:

“ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮਾਮਲਾ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹੇ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਲਾਰਡ ਕੋਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਲੰਬੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਐਕਟ ਪ੍ਰਤਿਗਾਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲਲੇਖ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ: ਕੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਗਾਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਾਲੋਨੀਅਲ ਸੁਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀ.2 ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ (1954- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 4 ਜੱਜ)

16. ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ21 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕਦਮਾ ਜਮੀਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ "11. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅਣਮੁੱਲੇਪਣ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਘੱਟ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਤਰਕ ਇੱਕ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਾਂਝ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਣਮੁੱਲੇਪਣ ਹੈ; ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਾਇਆਂ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਘੱਟ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"11. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਇਸ ਲਈ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ, ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਦਾ ਹੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਮੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੈ; ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ, ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਦ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ। ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏ. ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਧੀਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਇਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

.....

15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ, "ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ — ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਜਾਂ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਿੰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ

ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਨਿਆਇ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁੱਲਯਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਖੇਪ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਖੋਜ ਜਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ; ਸਬੂਤ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸਤਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਪੂਰਨ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲਯਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਧਾਰਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਿਆਇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੀ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਕਿੱਥੇ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੀ.3 ਗਰੀਕਪਤੀ (ਉਪਰੋਕਤ) - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਬੈਂਚ

18. ਗਰੀਕਪਤੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਐਸ ਆਰ ਦਾਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਇਸ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨਿਆਂ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਗਰੀਕਪਤੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜ ਸਿੱਧਾਂਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:

“23….

(i) ਕਿ ਇੱਕ ਉਪਾਯ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੋਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੇ ਕਦਮ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(iii) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਰੀਅਰ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

(iv) ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ

ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ।

(v) ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵੇਸ਼ਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਸ਼ਵਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.4 ਮੁਹੰਮਦ ਇਦਰੀਸ (1965- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ)

19. ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ. ਇਦਰੀਸ ਬਨਾਮ ਸਤ ਨਰਾਇਣ 22, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ 27 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਯੂਪੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਿਸਟ ਰਿਲੀਫ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਯੂਪੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 1953 ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 1 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ। ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜਸਟਿਸ ਐਮ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੀ) ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, “ਕੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ।" ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਯੂਪੀ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ 1897 (ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“7...ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1953 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 16 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਮੰਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਨਸਿਫ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਕਿਸਾਨ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 1 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਤੋਂ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਏ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁਦ 1 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰੱਖਣਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੋਧ ਐਕਟ, ਭਾਵ, 1956 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 18 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੀਏ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਕੈਡਿਊਲ II, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਕੈਡਿਊਲ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਸੰਬੰਧੀ ਐਂਟਰੀ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ ਰਹੀ। ਪਰ ਸੋਧ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਬਚਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"23. ਬਚਾਅ।—(i) ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂ ਭੋਗੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਅਵੈਧਤਾ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਮਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ii) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ, ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ।"

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁੰਸਿਫ ਅੱਗੇ 1956 ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਮੁੰਸਿਫ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੁੰਸਿਫ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ 1956 ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸਕੈਡਿਊਲ II ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1956 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸੀ, ਭਾਵ, ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁੰਸਿਫ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਹਿਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ 1956 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਰਾਣੀ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ। ਬੰਧਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਾਮੀ ਜਾਂ ਸਿਰਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੰਧਕ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੁਕਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿਰਫ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਨ।

ਸੀ.5 ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ (1966 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ- 2 ਜੱਜ)

21. ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨੇਦੁ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਾਯ ਚੌਧਰੀ23, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਕੇ ਸੁਬਾ ਰਾਵ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਜੇ ਐਮ ਸ਼ੇਲਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਠਿਕਾ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਕਟ 1949 ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ 6 ਦੇ 1953 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 29 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜੋ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਕਦਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧੀਨਸਥ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਿਆਂਕਾ ਜੇ ਐਮ ਸ਼ੇਲਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“4...ਭਾਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਬੰਗਾਲ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1899 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮਿਟਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 1953 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਿਟਾਈ ਕੋਲਕਾਤਾ ਠਿਕਾ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਮਿਟਾਈ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।”

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨਸ਼ਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ 1899 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਮਿਟਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਠੀਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ(ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਨਪਾਲ ਚੇਟੀਆਰ ਬਨਾਮ ਯਸੋਦਾਈ ਅੰਮਲ24 ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ(ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਥਿਤੀ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ,

24 (1979) 4 SCC 214 1897 ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਜਮਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸਮੇਤ ਵੇਸ਼ਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਸ੍ਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਿਟਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ੍ਥਾਨਾਂਤਰਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ (ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5)। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 6(ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਅਧੀਨ "ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ" ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.6 ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (1975- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਹਾਦਸਾ 11 ਸਤੰਬਰ 1966 ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਫੇਟਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਐਕਟ 1855 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 82 ਅਧੀਨ, ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 18 ਮਾਰਚ 1967 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 110ਏ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ 8 ਜੁਲਾਈ 1967 ਨੂੰ ਇੱਕ

ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਉੱਤੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਐਨ.ਐਲ. ਉਂਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“5…..ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਫੋਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਫੋਰਮ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਫੋਰਮ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ "ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ", ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਹਾਦਸਾ ਕਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ..." (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ 110A(3) ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਬਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਬਾਰ ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"10. ਧਾਰਾ 110-ਏ(3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਬਾਰ ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਉਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵੇਦਾਰ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਯ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਜਾਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਅਧੀਨ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਨੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

C.7 ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (1978- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ- 2 ਜੱਜ)

24. ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਦੇ ਸੋਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਆ ਜ਼ੁਰਾਨਾ ਪੇਰੇਇਰਾ ਪਿੰਟੋ26SUPERSCRIPT, ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਸਾਵੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 1960 ਵਿੱਚ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1968 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਗੋਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ 1961 ਵਿੱਚ, ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ 1908 ਨੂੰ 15 ਜੂਨ 1966 ਨੂੰ ਐਕਟ 30 ਆਫ਼ 1965 ਦੁਆਰਾ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਕੋਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1965 ਅਧੀਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਾਰਗਾਓ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਚੂੰਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਾਰਾ 2(f) ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਵੀ ਡੀ ਤੁਲਜ਼ਾਪੁਰਕਰ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“5. ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਿੱਥੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ (ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਅਤੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ) ਐਕਟ, 1965 (ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 30 ਆਫ਼ 1965) ਅਤੇ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ ਸਿਵਿਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1965 (ਗੋਆ ਐਕਟ 16 ਆਫ਼ 1965) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ 15 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 30 ਆਫ਼ 1965 ਦੇ ਅਧੀਨ 15 ਜੂਨ, 1966 ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।” 1965 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਜੂਨ, 1966 ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਵ ਅਤੇ

26"ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ"; (1979) 1 SCC 92

ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 1965 ਦੇ ਗੋਆ ਐਕਟ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਤਕਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਗੋ ਵਿਖੇ ਕੋਮਰਕਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ 8 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਆ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 10,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਪੀਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਦ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ, ਫੋਰਮ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਸਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਦਾਹਰਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (b) ਅਤੇ (c) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 30 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ 1965 ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (c) ਅਤੇ (e) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6. ਇਹ ਸਥਿਤੀ, ਹੈ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੋਰਟ (ਕੋਲੋਨੀਅਲ ਸ਼ੂਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ [1905 AC 369] ਅਤੇ ਗਾਰਿਕਾਪੱਟੀ ਵੀਰਯਾ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਸੁਬਬੀਆ ਚੌਧਰੀ [1957 SCR 488] ਪਰ ਫੋਰਮ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਰੱਦ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ. ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੋਰਮ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਹਨ p 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। 462 ਸਾਲਮੰਡ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ (12ਵੀਂ ਐਡ.):

"ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ; ਪਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ।" ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 30 ਆਫ਼ 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਦੇ ਖੰਡ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਗੇ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਨਾ ਹ ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕਰੋ ਪਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਫੋਰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਨਵਾਂ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ. ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਈ) ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [ਏਆਈਆਰ 1955 ਰਾਜ 203]। ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ (1965 ਦਾ ਐਕਟ 30) ਅਧੀਨ ਗੋਆ ਐਕਟ (1965 ਦਾ ਐਕਟ 16) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਕ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਬਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ "ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉੱਪਜਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਗਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਚਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਾਂਹ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੋਰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਪਿੱਛੇਵਾਰਤੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਲਿਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਫੋਰਮ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ [ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (ਉੱਪਰ)] ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਪਜਿਆ ਹੋਵੇ [ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਉੱਪਰ)] ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸੀ.8 ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ (1994- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

26. ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ27$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ 19872$8_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(4) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀਬੀ) ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ2$9_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਸ ਆਨੰਦ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ 43 ਦਾ 1993 ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਸੀ; ਅਤੇ ਟਾਡਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(4) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਬੀਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ

ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਤਰਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"26. ਡਿਜ਼ਾਈਨੇਟਡ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਸਬੰਧੀ ਉਦਾਹਰਣਕ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮਾਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(i) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪਾਠਕ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਯੋਗ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਫੋਰਮ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵੇਂ ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਹੈ ਪਰ ਮੌਲਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ।" [ਡਾ. ਧਨੰਜ ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

(iii) ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(iv) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਨਤੀਜਾ ਨਵੇਂ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ।

(v) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤ ਅਰਥ ਨਾਲ ਹੋਰਥੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀ.9 ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ (2005- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 3 ਜੱਜ)

27. ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ ਬਨਾਮ ਐਮ ਸੰਜੀਵ30$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ ਕੋਡ ਨੂੰ 2003 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੋਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਨ. ਵਰੀਆਵਾ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਸ਼ਿਵ ਭਗਵਾਨ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਸਰੋਜੀ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਮਲ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ31$_{SUPERSCRIPT}$:

“11. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਐਲ. ਸੰਘੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਘੀ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਭਗਵਾਨ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਸਰੋਜੀ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਮਲ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ [AIR 1952 ਬੰਬ 365 : 54 ਬੰਬ LR 330] 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਫੋਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਨਾ ਕਹੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ

ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।" ਮੁਕੱਦਮੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਸੂਰ ਐਕਟ ਹੁਣ ਰੱਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀ.10 ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ (2013- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

28. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਿੱਛੇ ਹਟਕੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ32$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਥੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 408, 420, 467, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ 2 ਦੇ 2008 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾਵਾਂ 467, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਬਣ ਗਏ। ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧ ਪਿੱਛੇ ਹਟਕੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਅਗੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 22 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਅਗੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਸਟਿਸ ਟੀ.ਐਸ. ਠਾਕੁਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਸਨ) ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੋਧ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਅਗਾਊਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸੋਧ ਉਸ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"9. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੀ ਫੋਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕਿਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।" ਨਵੀਂ ਭਾਰਤ ਬੀਮਾ(ਉੱਤੇ), ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ(ਉੱਤੇ) ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ(ਉੱਤੇ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਠਾਕੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ (ਸੁਪਰਾ), ਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“14. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੰਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸੰਜਾਣ ਲਈ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੰਚ ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਉਸੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮੰਚ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ (ਸਿਕ ਨਹੀਂ) ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ(ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਤੀਜਤਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਉੱਚੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਮੰਚ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਮੁਸੀਬਤ ਆਉਣੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੰਚ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿਦਾਂਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (1992 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

29. ਹੁਣ, ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ 1992 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ33 ਅਤੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 274(2) ਵਿੱਚ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1971 ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੰਸਪੈਕਟਿੰਗ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ34 ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਾ 271 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੋ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1971 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਛੁਪਾਈ ਗਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਛੁਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯੂਨਤਮ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਯਾਲ ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਉਸੂਲ" 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੰਚ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲੰਬਿ

"18. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾਅ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਮਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਵੈਧ ਹਵਾਲੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਜਿਸ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਹਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 274(2) ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6(b) ਲਈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਵਾਲਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 274(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

“21. ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖਾਲਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਇੰਸਟੈਂਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।”

30. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਇਦਰੀਸ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ਡ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿਛਲੀ ਸਮਕਾਲੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਨੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜੁਰਿਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦਰਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ); ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ(ਸੁਪਰਾ); ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਸਟੇਟ35$_{SUPERSCRIPT}$; ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਸਟੇਟ36$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀ.12 ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ (2001- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

31. ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਮਰਿਤ ਲਾਲ ਐਂਡ ਕੋ.37 ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 1 ਦਸੰਬਰ 1988 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ 3500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਏ.ਪੀ. ਮਿਸਰਾ ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

“26. ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਦੀ ਜੋ ਪਿੱਛੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ ਵਾਂਗ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਰੱਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਣਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਜੋ ਰੱਦੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ “ਪ੍ਰਾਪਤ” ਜਾਂ “ਅਰਜਿਤ” ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ "ਐਕਵਾਇਰ" ਜਾਂ "ਐਕਰੂਡ" ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ.

27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ

ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਲਾਭ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਰਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6(ਸੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਅਧੀਨ ਬਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

32. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਾਮਾਨਿਆ ਧਾਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਦਾਇਤਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਅਰਜਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧਿਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਿਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਮਾਸਿਕ ਕਿਰਾਇਆ 3500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੋਧ ਕਾਰਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦਾ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਇੱਕ ਜਿਥੇ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਿਥੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਅ) ਤੋਂ (ਈ) ਤੱਕ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਸੀ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ" ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ (ਜੇਕਰ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ) ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਸੀ)-(ਈ) ਅਧੀਨ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ।

ਸੀ.13 ਐਚ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ (2013- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

34. ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ38 ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ 1998 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ 1998 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਐਕਟ 2003 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਤਵਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ 2003 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ

ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 2003 ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਮੰਤਵਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 185 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਸਨ) ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ" ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“25. ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਅਰਥ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਏ ਨਾ ਜਾਣ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਧਾਂਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਭੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਯੋਗ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਲੇਖਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ।

26...ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੀਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖਰੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੇ ਤਰਕ/ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਠੋਸ ਜਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ 2003 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

35. ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ “ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਅਇਬ” ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ “ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ।”

C.14 ਵੀਡੀਓਕੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (2015- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

36. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀਡੀਓਕੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ[39]$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ 1992 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪੀਲੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ। 25 ਜਨਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਅਸਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚੈਪਟਰ 6B ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਡਜੂਡੀਕੇਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਟੀ ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਜ਼ੈਡ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਐਸ.ਏ.ਟੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਜ਼ੈਡ ਨੂੰ

29 ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਨੂੰ ਮੁੜ-ਅਸਰ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਐਸ.ਏ.ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਯ ਦੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਏ.ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜੋ 29 ਅਕਤੂਬਰ 2002 (ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਜ਼ੈਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੇ ਸੋਧ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ:

"32. ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ.—(1) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2002 (ਆਰਡ. 6 ਆਫ 2002), ਇਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2002 (ਆਰਡ. 6 ਆਫ 2002) ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

37. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ(ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਸ. ਕੇਹਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧ ਨੇ "ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ"40 ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

38. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 Z ਅਧੀਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ" ਪਰ ਸੋਧ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਅਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ "ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ" ਹੋਵੇਗੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“41…. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਪੈਕੇਜ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਦੀ ਸੋਧ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਦੀ ਸੋਧ, ਅਪੀਲੀ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਵੇਸਟਿਡ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ….”

“38. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਾਂਗੇ, ਕਿ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਦੇ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਬਮਿਸ਼ਨ, ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਹਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਦੇ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਣ-ਸੋਧੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਅਧੀਨ, ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਯ ਨੂੰ "... ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਨੇ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਅਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਪਾਯ "... ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੈਕੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15-Z ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸੋਧ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਦੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ

ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15 Z ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਯ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਪਲੱਬਧ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਯ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵੇਸਟਿਡ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹ

ਜਦੋਂ ਲਿਸਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਾਰਾਭਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਸੁਪਰਾ):

“44…. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ [ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਤ ਲਾਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 397] , ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਕਿ ਆਮ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਚੂੰਕਿ ਇੱਥੇ ਸੋਧ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ (ਧਾਰਾ 15-Z ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ…

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਦਲੀਲ ਸਰਾਸਰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 6(c) ਅਤੇ (e) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੋਧ, ਜੋ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ….”

ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਧ ਜੋ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਪਰ “ਇਹ ਇੱਕ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ”। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਡੀ ਸਾਹੂ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

“45. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15-ਜ਼ੈਡ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸਿਰਫ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਤ ਉਪਚਾਰ ਦੀ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਨ ਲਵਾਂਗੇ, ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2002 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 15-ਜ਼ੈਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਤ ਉਪਚਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਸਿਰਫ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ) ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ) ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਨਤਾ ਉੱਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਦੇ ਸੌਜ਼ਾ ਸੋਡਰ [ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਦੇ ਸੌਜ਼ਾ ਸੋਡਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਆ ਜ਼ੁਰਾਨਾ ਪੇਰੇਰਾ ਪਿੰਟੋ, (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92], ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ [ਹਿਤੇਂਦਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1994) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602 : 1994 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1087] ਅਤੇ ਥਿਰੁਮਲਾਈ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਥਿਰੁਮਲਾਈ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ, (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 739 : (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸਿਵ) 458] ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਕਿ ਫੋਰਮ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੋਧ ਜੋ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਡੀ ਸਾਹੂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ [ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਧਾਡੀ ਸਾਹੂ, 1994 ਸੁਪ (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 257] ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਸਟਿਡ, ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ (ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਤ ਉਪਚਾਰ (ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ) ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਤ ਉਪਚਾਰ ਦੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੋਧ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 29-10-2002 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਸਟਿਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀ.15 ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਕਲਾਸਿਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

39. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਐਸ ਕੇਹਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓਕੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਲਾਸਿਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਮਿਟੇਡ41 SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਜਸਟਿਸ ਕੇਹਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ 1992 ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 26(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਜਾਂ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਇਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਧਾਰਾ 24(1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ:

"24. ਅਪਰਾਧ।—(1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

41 (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 (2)

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

40. ਸੋਧ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24(1) ਨੇ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 26(2) ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਹੈ। 2002 ਦੀ ਸੋਧ ਬਾਅਦ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ JMFC ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਤੇ ਕਿ ਸੋਧਕ ਐਕਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੰਚ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ SEBI ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੇ ਕੇਵਲ ਮੰਚ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, SEBI ਐਕਟ ਨੂੰ 26(2) ਦੇ ਛੱਡਣ ਅਤੇ 18 ਜੁਲਾਈ 2013 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 26 A ਤੋਂ E ਤੱਕ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। SEBI ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ 2002 ਦੀ ਸੋਧ ਦਾ ਅਸਰ ਮੁੜ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ 2014 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 26-B ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ:

“26-B. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਅਪਰਾਧ।—ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 (2 ਦੇ 1974) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2014 ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

41. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ SEBI ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੰਚ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿ 2002 ਅਤੇ 2014 ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ [ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਅਸਰ. ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਸ. ਖਹਿਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ), ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹਿਤੇਂਦਰਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"49...ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸਰਾ [ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸਰਾ, (1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 840]; ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਅਜੇ ਅਗਰਵਾਲ [ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਅਜੇ ਅਗਰਵਾਲ, (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 106] : (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 491] ਅਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ. [ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ., (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 696 : (2014) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 340] , ਨਾਮਲੇ, ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਟੈਚਯੂਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਾ ਕਹੇ. ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੀ "ਫੋਰਮ" ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਟੈਚਯੂਟ ਹੋਰ ਨਾ ਕਹੇ. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਹਿਤੇਂਦਰਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ [ਹਿਤੇਂਦਰਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, (1994) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602 : 1994 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1087]; ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ [ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ, (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 392 : 1995 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 728] ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਝਾਰਖੰਡ [ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਝਾਰਖੰਡ, (2013) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460 : (2014) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 489] , ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਭਰਦਾ ਹੈ."

42. ਉੱਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ:

(i) ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੀ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਚੂੰਕਿ ਫੋਰਮ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਟੈਚਯੂਟ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

43. ਹੇਠਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ "ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ...ਕਿ "ਫੋਰਮ" ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲੱਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ 42.

44. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ(ਉੱਪਰ), ਮੁਹੰਮਦ ਇਦਰੀਸ(ਉੱਪਰ), ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ(ਉੱਪਰ), ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ(ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਕੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ(ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਸੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 51 ਤੋਂ 53 ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ)। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਜੇ ਐਸ ਖੇਹਰ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

“54. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ ਕਿ “ਫੋਰਮ” ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਮੌਲਿਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਪਾਅ ਅਜੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ (ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ), ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਯਾ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਨਾਲ, ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਫੋਰਮ” ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਫੋਰਮ ਦੇ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ:

“55. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ (ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ) ਗਏ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਅ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਨਾਲ, ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਫੋਰਮ” ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਫੋਰਮ”, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ) ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਫੋਰਮ” ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਸਬੰਧਤ, ਨੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।”

ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਮੰਚ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ 2002 ਅਤੇ 2014 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 26, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2002 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੰਚ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਚ - ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, 2002 ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀਜ਼ ਤੋਂ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2014 ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ; ਕੋਈ ਵੱਖਰਾਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2014 ਦੀ ਸੋਧ ਨਾਲ, ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਪਛਾਣ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"79. ਇਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ (ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਨਿਆਂਕਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਮੰਚ ਨੂੰ 2002 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 2002 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ "ਮੰਚ" ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 29-10-2002 (ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ 2002 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, 2014 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ (ਜੋ 18-7-2013 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ 2014 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ) ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ 29-10-2002 ਅਤੇ/ਜਾਂ 18-7-2013 (ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ 2014 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

C.16 ਸਵਪਨਾ ਮੋਹੰਤੀ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

45. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਵਪਨਾ ਮੋਹੰਤੀ ਬਨਾਮ ਓੜੀਸ਼ਾ ਰਾਜ43$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਓੜੀਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਐਕਟ 1969 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲ ਅਗਸਤ 2002 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 2004 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਸਟਿਸ ਐਲ ਨਾਗੇਸਵਰ ਰਾਓ ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਉਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਉਂਕਿ ਓੜੀਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।44$_{SUPERSCRIPT}$ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

C.17 ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ (2018- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 2 ਜੱਜ)

46. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਾਨ ਦਿਆਲ ਰਾਜਪੂਤ45, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਯੂਪੀ ਸਿਵਲ ਲਾਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਿਸ ਅਧੀਨ, 7 ਦਸੰਬਰ 2015 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ, ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9 ਅਤੇ 21 ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਿਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਮਾਲ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟਸ ਦੇ ਪੈਸੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਸੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ, ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਯੂਪੀ ਸਿਵਲ ਲਾਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 2015 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1 ਦਸੰਬਰ 2015 ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਲ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟਸ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 15(2) ਅਧੀਨ ਸਮਾਲ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟ,

ਫਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਰੁ. 21,175 ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਰੁ. 27,775 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 7 ਦਸੰਬਰ 2015 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਕੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਸੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸਮਾਲ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਯੂਪੀ ਐਕਟ 37 ਦੇ 1972 ਦੁਆਰਾ, ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜ

47. ਨਿਆਂਕਾ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸਤਲਾਹ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਇੱਕ ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲੀ ਜਦਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"54…ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਜਿਸ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 25,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2015 ਅਨੁਸਾਰ 7-12-2015 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਯਾਨੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਸੀ.18 ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (1993- ਦਿੱਲੀ ਐਚ.ਸੀ- ਡੀ.ਬੀ)

48. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ46 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਬੋਝ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਆਂਕਾ ਡੀਪੀ ਵਾਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਾਰਨ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੈ:

"29. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ((1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 840 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1976 ਐਸ.ਸੀ. 237)(9) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਦੇ ਸੌਉਜ਼ਾ ਸੋਡਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਆ ਜ਼ੁਰਾਨਾ ਪੇਰਸੀਰਾ ਪਿੰਟੋ, (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92 (10), ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ

ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਲੈ ਲਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਜਿਥੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਹਾਰੀ ਖਾਰੇ, (1989) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 95 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1989 ਐਸ.ਸੀ. 1247 (11), ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਸਟ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ, ਜੇ.ਟੀ. 1992 (6) ਐਸ.ਸੀ. 714, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਵੇਸਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਅਗੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉੱਹ ਵੇਸਟ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਗੋਰਧਨ ਦਾਸ ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਪੰਜਾਬ 103 (ਐਫ.ਬੀ.) (12), ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀ.19 ਮਹੇਂਦਰ ਜੈਨ (2008- ਬੰਬਈ ਐਚ.ਸੀ -ਡੀ.ਬੀ.)

49. ਮਹੇਂਦਰ ਪਨਮਲ ਦੁੱਗੜ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਭਰਾਰੀਆਲਾਲ ਪਨਮਲ ਦੁੱਗੜ ਜੈਨ47$_{SUPERSCRIPT}$,ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਸਿਵਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1869, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 50,000 ਤੋਂ ਰੁ. 2 ਲੱਖ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਇਹ ਸੋਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਹਾਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨੀ ਗਈ 13 ਜਨਵਰੀ 1999 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੇ ਮੁੜ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਬੰਬੇ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(ਬੀ) ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੋਧ ਹਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਦਾਲਤ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹੀ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ a ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ। ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਸੀ. ਚਵਾਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"19…ਬੰਬਈ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੰਬਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਿਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਵਿਲਾਸ ਵਸੰਤ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦ ਤੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਿਰਫ 1977 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਰਗੇ ਬਚਾਉ

ਖੰਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ।"

ਸੀ.20 ਵੱਲਭਾਨੇਨੀ (2004- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਚ.ਸੀ.- 5 ਜੱਜ)

50. ਵੱਲਭਾਨੇਨੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਵੱਲੂਰੂ ਬਸਵਾਇਆ48 ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਏ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 1989 ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰੁ. 30,000 ਤੋਂ ਰੁ. 1 ਲੱਖ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰੁ. 3 ਲੱਖ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲ ਸੋਧ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੋਧ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਿਤ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਅਣਛੁੱਟੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੱਠੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"96. …. ਜੇਕਰ ਫੋਰਮ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਛੁੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਪ ਨਾਲ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਦੋਵੇਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।"

ਸੀ.21 ਗੋਬਰਧਨ ਲਾਲ ਸੋਨੇਜਾ (1991- ਪਟਨਾ ਐਚ.ਸੀ.- ਐਫ.ਬੀ.)

51. ਗੋਬਰਧਨ ਲਾਲ ਸੋਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਬਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ49 ਵਿੱਚ, ਪਟਨਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸਬ-ਜੱਜ ਤੋਂ ਮੁੰਸਿਫ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ, ਇੱਕ ਵੈਧ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"11…ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ: ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 110ਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਪੰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲੇਗਾ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 110ਏ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਫੋਰਮ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। "ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਫੋਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।" ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਸਿਫ ਅਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੁੰਸਿਫ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਸੀ.22 ਵਾਈ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (2010- ਕਰਨਾਟਕ ਐਚ.ਸੀ.- ਐਸ.ਜੇ.)

52. ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਈ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਵਰਲਕਸ਼ਮੀ50$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਕਿ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

“9. ਯਾਚੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ 7, ਨਿਯਮ 11(ਡੀ) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ, ਅਰਥਾਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਪਰਾ (ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਐਲ. ਸਾਂਘੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਂਘੀ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਭਗਵਾਨ ਮੋਦ ਰਾਮ ਸਰਾਓਜੀ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਮਲ ਇਸ਼ਰ ਦਾਸ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਬੋਮ. 365, ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਾ ਕਹੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਸੂਰ ਐਕਟ ਹੁਣ ਰੱਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ”।

10. ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਹੈ। ਹੋਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਪਰਚਾ ਪਲੇਟਿਫ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਮਗਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।”

ਸੀ.23 ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼

53. ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰੀ ਹੈ: ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾ ਉਭਰੇ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ), ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ), ਹਿਤੇਂਦਰਾ ਕੁਮਾਰ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ), ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ51 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਲਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ- ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ। ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਢਾਡੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰ) ਨੇ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੋਸੀਜਰਲ

ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਹਿਤ ਪਰ ਸਵਾਲ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਫੋਰਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਦਾ ਹੱਕ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਢਾਡੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਬਚਤ ਹੈ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇਦਰੀਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਨੁਜੇਂਦਰ ਦੱਤ (ਸੁਪਰਾ) ਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਜੋ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਚੱਲੀ ਢਾਡੀ ਸਾਹੂ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ਡ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੋਰਮ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ (ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ) ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲੀ ਹੈ ਵਿਧੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮਾਮਲੇ. ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਾਂ ਜੋ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

54. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ(ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਲਾਭ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਲਾਭ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ(ਉਪਰੋਕਤ) ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਬਜੀਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਕੱਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ(ਉਪਰੋਕਤ) ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

55. ਹੁਣ, ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਅਸਰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ
ਜੋ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੋਰਾ
ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਡੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ

56. 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ
ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 34(1) ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

57. ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਅਧੀਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
ਜਬ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ।

58. ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਕੋਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1)(a)(i) ਅਧੀਨ, ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ

ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ। ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਕੋਲ ਇੱਕ

ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1)(a)(iii) ਅਧੀਨ, ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1)(b) ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਅਧੀਨ।

59. ਸੈਕਸ਼ਨ 51 ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮ

ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੁਣਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਸੈਕਸ਼ਨ

47 (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਏ) ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡਾਂ (i) ਅਤੇ (ii) ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ]। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਗੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ,

ਸੈਕਸ਼ਨ 51 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਬ ਤੱਕ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 51 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਅਧੀਨ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਗੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

60. ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 58(ਏ)(1) ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨਿਆਇਕ ਕਰਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਧਾਰਾ 51 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ, ਧਾਰਾ 58(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 60 ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 67 ਅਧੀਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 67 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰੀ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

61. 1986 ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, (i) ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੈਸੇਵਾਰ ਸੀਮਾ ਰੁਪਏ 20 ਲੱਖ ਤੱਕ ਸੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਧੀਨ; (ii) ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਰੁਪਏ ਵੀਹ ਲੱਖ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਾ 17(1) ਅਧੀਨ; ਅਤੇ (iii) ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੀ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ (ਧਾਰਾ 15)। ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ)। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ (ਧਾਰਾ 19) ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51(2) ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਹੈ।

ਐਕਟ 2019 ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ

62. ਐਕਟ 2019 ਦੀ ਧਾਰਾ 107(1) 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੰਗੀਲਾਲ ਪਿੰਡਵਾਲ52 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਦਾ ਅਸਰ, ਬਚਾਉ ਕਲੋਜ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਆਮ ਬਚਾਉ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਬੰਦ ਸੌਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਧਾਰਾ 107 (2) ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਦੇ "ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜ" ਜਾਂ "ਉਸ ਅਧੀਨ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵੀ" ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 107(3) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਾਮਾਨਿਆ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

63. ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਬੰਧੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਵਰਨਿੰਗ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ"। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ "ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਸੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਇਕੱਠਾ ਜਾਂ ਲਾਧੀ ਗਈ ਹੋਵੇ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਕੋਈ

"ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ" ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ...ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੈ"। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਹ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, 1986 ਦੇ ਐਕਟ (ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ) ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਨ ਦੇ ਦਿਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

64. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਇਕੱਠਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਭਾਗ ਸੀ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਇਕ ਇਕੱਠਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮਾਰੀਆ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ(ਸੁਪਰਾ), ਹਿਤੈਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਠਾਕੁਰ(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਜੀ ਅੰਗੂਰ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਗੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੇ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵ

65. ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੋਰਾ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨਵੀਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਝਲਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

66. 2019 ਦੀ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਲੰਬੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਧੀਮੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ, ਈ-ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਚਲਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ

ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਗੈਰ-ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰਕ ਅਮਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਐਕਟ ਨੇ "ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਿਧ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਭਰਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ" ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫੋਰਮ ਵਜੋਂ ਮਧਿਆਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

67. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ - ਯਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ - ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ 2019 ਦੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.ਜ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਨੂੰ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬੋਝ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਨਾ ਰੱਖਣ।

68. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ 2019 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਸੀ। ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕਸੂਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਆਫ ਐਕਸ਼ਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਤੋਂ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.ਜ਼ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.ਜ਼ ਤੋਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ।

ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2015-16 ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ (ਅੰਕੜੇ 31.12.2015 ਤੇ)53 ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2018-19 ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ (ਅੰਕੜੇ 31.03.2019 ਤੇ)56 ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2019-20 ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ (ਅੰਕੜੇ 31.10.2019 ਤੇ)57

ਉਪਰੋਕਤ ਡਾਟਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਤੱਕ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ 21,216 ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅੱਗੇ 1,25,156 ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਲਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਬਢਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31, 45 ਅਤੇ 56 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੇ ਆਫਿਸ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਫੋਰਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ

ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਛੱਡਛਾੜ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 107(2) ਰਾਹੀਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਕੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ., ਸਾਊਥਫੀਲਡ ਪੇਂਟਸ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਨੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 62 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ2002 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਪੈਕਾਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ 2003 ਤੋਂ ਅਗਾਊ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਮਨੋਜ ਰਾਮਚੰਦਰਨ59$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧ ਅਗਾਊ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ [ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਧਾਦੀ ਸਾਹੂ(ਉੱਪਰੋਕਤ)]। ਸੰਸਦ ਇਸ ਸੰਚਾਲਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

70. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਫੈਸਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੁੰਨੂ ਸਾਹੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ60$_{SUPERSCRIPT}$, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 90 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਨੁਸਲੀ ਨੇਵਿਲ(ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ(ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ, "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9ਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨੁਸਲੀ ਵਾਡੀਆ(ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ "ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ" ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾਵਾਂ 34, 47 ਅਤੇ 58 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਾ ਆਪਣੀ ਪੈਕਾਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬੇਸ਼ੱਕ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ "ਮਨੋਰੰਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਭਿਭਾਵਕ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਐਫ ਸੰਖੇਪ

71. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਫੋਰਾ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ) ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੋਰਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ 30 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੀਖਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਨੇ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਉਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ;

(ii) (i) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ;

(iii) 20 ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ 1986 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੋਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਨਵੀਂ ਮਾਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(iv) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਜੋ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

72. ਅਪੀਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

73. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate